

Hotel d'Orient, Rome, d. 2/2 86.

Min elskede Papa!

Mit sidste Brev, som jeg afsendte i Søndags Morges, haaber jeg Du rigtig har modtaget. Siden den Dag har jeg set en hel Del mere. Rom er en ganske mærkværdig By; overalt, hvor man kommer frem, støder man paa Levninger og Erindringer fra gammel Tid. Skulde man rigtig studere det nøje, kunde man godt anvende et halvt Aar dertil; jeg kan heldigvis blive tidligere færdig. I øvrigt synes jeg for hver Dag, jeg bor her, bedre om Byen. I Søndags var jeg om Formiddagen paa Capitolium, hvor jeg gennemgik Skulptursamlingen. Der var mange berømte og udmærkede Ting, f. Ex. den capitolinske Venus. I et Værelse saa man kun Busterne af alle [s. 6](#) Roms Keisere og i et andet Værelse Buster af de berømteste Filosofer. Faar jeg Tid, vil jeg endnu en Gang op og se denne Samling, som var meget interessant.

Om Eftermiddagen besøgte vi Caracallas og Titus Thermerne, der ikke ere mindre interessante og storslaaede. Man kan ved at se disse Ruiner forstaa de gamle Romeres Passion for Badning med Alt hvad dertil hørte. Desuden gik vi omkring paa Palatiner Bjerget og saa Levningerne af Keiserslottene. Herfra havde vi en glimrende Udsigt over Campagnen. Derfra gik vi over Forum, forbi Colosseum, hen til St. Clemenzo Kirke, hvor der var stor Fest. St. Clemenzo er en af Roms ældste Kirker; det mest mærkværdige ved den er, at den bestaar af 3 Etager I den nederste kom vi ganske vist ikke ned, fordi den var fyldt med Vand. Om Mandagen var jeg om Formiddagen ude i Villa Farnesina og saa det berømte Loftsmaleri af Raphael; det behandler Psyche-Legenden. I et andet Værelse var der blandt nogle andre Malerier endnu et af Raphael: Galathea. Om Eftermiddagen gik vi op til St. Pietro in Montorio, et meget høit Punkt, hvor fra man harden deiligste Udsigt over Rom og Campagnen. Efter Sigende blev Peter korsfæstet paa dette Sted, og inde i en lille Kirke, som er bygget der, vises endnu det Hul, hvor Korset har staaet: »wer das glaubt bezahlt 8 guth Groschen.« Derfra gik vi til den nærliggende Villa Doria Pamfili, en meget smuk, kjønt beliggende Park. Jeg var saa heldig at hilse paa Dronningen, som kjørte lige forbi os; hun ser brillant ud og hilste meget venlig.

Tirsdag den 2.

Om Formiddagen foretog vi os en brillant Kjøretour; det er ubetinget den interessanteste Dag, jeg hidtil har tilbragt i Rom. Først besøgte vi de gamle Scipioners Gravsted. Det laa i Udkanten af Byen, men dog indenfor de gamle Mure. Der var egentlig ikke saa meget at se, men blot Tanken, at disse berømte gamle Fyre ere blevne begravede der, var jo mere end nok. Vi saa baade Scipio Afrikanus's og Scipio Asiaticus's Grav; den førstnævntes Kiste, staar i Vatikanet. Derfra kom vi hen til et Sted, hvor vi saae tre meget vel bevarede Columbarier. Det er Grave, som indeholde Askeurner. Enhver Afdød har sit eget lille Hul i Muren, hvor de forbrændte Levninger ere hensatte; noget Lignende ville vi vel faa igjen, naar Ligbrændingen bliver indført, hvad vistnok kun er et Tidsspørgsmaal. Desuden saa vi Callist Katakomber. Det var jo, som bekjendt, de Christnes første Begravelsesplads; der ligger en Mængde Martyrer begravede. Hele Anlægget er under Jorden og har umaadelige Udstrækninger; det er smalle Gange, som ere udhuggede i Klippen, og langs med Væggene er der Nischer, hvor [s. 7](#) man har henlagt de Døde. Efter Baedecker har Gangene tilsammen en Længde af 1181/4 tyske Mil; det er ligesom man vandrede i en Labyrinth. Man faar naturligvis en Fører med sig og Enhver bliver forsynet med et Lys. Fra Katakomberne kjørte vi videre igjennem Porta S. Sebastiano og kom, følgende Romernes gamle Landevei, Via Appia, ud i Campagnen.

Langs med Via Appia er der en Mængde Ruiner og man ser Resterne af de mægtige Akvædukter, som førte Vandet fra Bjergene ind til Rom. Veien var flere Steder endnu brolagt med det oprindelige Materiale. Efter Hjemtouren indtog vi en solid Frokost og vilde derefter besøge et Museum, men det var desværre lukket, da der var Fest i Vatikanet og Ejerne hørte til de Sorte. Vi drev derfor nogle Timer omkring paa Monte Pincio, nød Udsigten, saa paa Kjøretøjerne og hørte paa Musiken.

Onsdag den 3.

Idag have vi været paa Landet; vi kørte imorges med Dampsporvognen ud til Romernes gamle Sommeropholdssted, det bekendte Tivoli. En meget smuk og interessant Tour. Vi kørte ca. 4 Mil igjennem den uopdyrkede og meget usunde Campagne. Campagnen er alt andet end smuk, men meget ejendommelig. Man ser ingen Træer og næsten ingen Huse. Store Faareflokke græsse hist og her og af og til ser man varme Kilder sprudle op af Jorden i en ret anselig Højde. Tivoli er en lille By med 7000 Indbyggere. Den ligger midt oppe paa Bjergene, omgiven af Olivenskove. Man har herfra en glimrende Udsigt over Campagnen med Rom i Baggrunden. Der flyder den lille Flod Anio forbi Byen og den styrter ned ad meget steile Bjergskraaninger, hvorved der dannes et meget smukt Vandfald. Det var ualmindelig smukt at høre og se Vandet bruse, omgiven af rig Vegetation af Palmer og Træer, som Epheuen slyngede sig opad. Man befandt sig saare vel i denne deilige Natur; der var saa roligt og fredeligt i Modsætning til Roms støvede og snavsede Gader med al deres Færdsel og Spektakel.

Fra Tivoli gik vi til Fods ned ad Bjerget og saa Ruinerne af Keiser Hadrians Villa. Den ligger ca. en halv Mil fra Tivoli. Naturen her er ogsaa meget kjøn, dog ikke til at sammenligne med Tivolis. Af de mægtige Ruiner, som endnu ere tilbage, faar man et tydeligt Billede af denne Villas fordums Størrelse og Pragt. Hvert Aar sker der endnu Udgravninger; Regjeringen ofrer 30,000 Lire aarlig hertil. Der er i Arenes Løb funden en Mængde Statuer, som ere slæbte til Rom og dels opstillede i Vatikanet, dels i Kirkerne. Villaen skal have havt en Udstrækning af 2 Mil. Herfra gik vi tilbage til Sporvognen og naaede temmelig trætte tilbage til Rom Kl. 6 Aften. Vi havde hele Dagen havt det deiligste Vejr med Solskin og behagelig Varme. [s. 8](#) Kl. er strax 11 og derfor vil jeg slutte for idag. Naar I efter dette Brevs Modtagelse skrive til mig, bedes I adressere Brevet til Neapel, poste restante. Vi antage at tage herfra Fredag otte Dage. Jeg ser daglig »Nationaltidende«; noget Nyt er der jo ikke passeret. Sukkeret er faldet meget stærkt, forhaabentlig er det forbigaaende. Forraadene maa dog absolut være betydelig mindre iaar. Rygtet gik igaar i Rom, at Grev R. var bleven forlovet med Ms. M. Med mange venlige Hilsener til Dig, min egen elskede Fader, og til Damerne forbliver jeg din Dig

elskende Søn

Adolph.